

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2022-02-

Nr. 4R-

DĖL ŠAKINIO LIETUVOS TEISMŲ SISTEMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO IR JO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO

Nacionalinė teismų administracija parengė ir siunčia derinti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl šakinio Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų plano 2022–2025 metams ir jo įgyvendinimo priemonių plano 2022–2023 metams patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas), kuriuo numatoma patvirtinti šakinį Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planą 2022–2025 metams (toliau – Veiksmų planas) bei jo įgyvendinimo priemonių planą 2022–2023 metams, įsteigiant centrinę už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą visoje teismų sistemoje atsakingą subjektą Programai įgyvendinti ir koordinuoti korupcijai atsparios aplinkos teismuose kūrimą.

Projektas parengtas atsižvelgiant į naujos redakcijos Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatas, įgyvendinant 2020 m. lapkričio 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1232 patvirtintame Nacionalinės kovos su korupcija programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstituciniame veiklos plane iškeltą uždavinį – mažinti korupcijos rizikos grėsmes teismų sistemoje.

Pažymime, kad rengiant Veiksmų plano projektą tikslingai pasirinkta kitokia – deklaracijos, kaip pirmojo šakinio teismų sistemos korupcijos prevencijos planavimo dokumento, forma, siekiant jame įtvirtinti esminius korupcijai atsparios aplinkos teismų sistemoje įgyvendinimo principus, teismų sistemos vertybes, be kita ko, atskleidžiančias siekiamų tikslų korupcijos prevencijos veiklos turinį, bei įsipareigojimus korupcijos prevencijos srityje.

Projektas buvo pateiktas derintas Teisėjų tarybos Teismų administravimo ir Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetams, iš kurių narių pastabų negauta.

Taip pat Projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai ir teismams. Pateiktos pastabos, siūlymai bei jų vertinimas pateikiami pridedamoje Projekto derinimo lentelėje.

PRIDEDAMA:

1. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl šakinio Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų plano 2022–2025 metams ir jo įgyvendinimo priemonių plano 2022–2023 metams patvirtinimo“ projektas su pridedamais dokumentais, 21 lapas.

2. Derinimo lentelė, 20 lapų.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

Milda Grajauskaitė, tel. (8 5) 210 1999, el. p. milda.grajauskaite@teismai.lt

LIETUVOS
TEISMAI

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL ŠAKINIO LIETUVOS TEISMŲ SISTEMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ
PLANO 2022–2025 METAMS IR JO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO 2022–2023
METAMS PATVIRTINIMO**

2022 m.

d. Nr. 13P-____-(7.1.2.)

Vilnius

Teisėjų taryba,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu, Teisėjų tarybos darbo reglamento, patvirtinto Teisėjų tarybos 2017 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 13P-30-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos darbo reglamento patvirtinimo“, 21.30 papunkčiu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos, patvirtintos 2015 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos patvirtinimo“ Nr. XII-1537, 8, 41, 43 punktais, n u t a r i a:

1. Patvirtinti:

1.1. Šakinį Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planą 2022–2025 metams (toliau – Veiksmų planas) (pridedama).

1.2. Veiksmų plano įgyvendinimo priemonių planą 2022–2023 metams (toliau – Priemonių planas) (pridedama).

2. Nustatyti, kad Nacionalinės teismų administracijos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo atlieka centrinio už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą visoje teismų sistemoje atsakingo subjekto funkcijas Veiksmų planui įgyvendinti ir koordinuoti korupcijai atsparios aplinkos teismuose kūrimą.

3. Pripažinti netekusiu galios Teisėjų tarybos 2012 m. spalio 12 d. nutarimą Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Lietuvos Respublikos teismų antikorupcinės programos patvirtinimo“.

4. Paskelbti šį nutarimą Teisės aktų registre ir Veiksmų planą vykdančių teismų sistemos subjektų interneto svetainėse.

5. Pavesti teismų pirmininkams ir Nacionalinės teismų administracijos bei Nacionalinės teismų administracijos mokymo centro vadovams supažindinti visus darbuotojus su šiuo nutarimu ir juo patvirtintu Veiksmų planu ir Priemonių planu bei paskirti už Veiksmų plano ir Priemonių plano vykdymą atsakingus asmenis.

Pirmininkas

Sekretorius

**LIETUVOS
TEISMAI**

Teisėjų taryba,

pripažindama, kad Lietuvos Respublikos teismai (toliau – teismai) įvairiomis formomis susiduria su neteisėto kišimosi į teisingumo vykdymo veiklą bandymais; taip pat, jog korupcijos apraiškų egzistavimas teismuose nėra suderinamas su teisingumo vykdymu ir griaua visuomenės ir valstybės pasitikėjimą teismų vykdomu teisingumu, menkina išskirtinį teismo, kaip teisingumą vykdančios institucijos, konstitucinį statusą bei teisinės valstybės principą;

taip pat pripažindama korupcijos rizikos ir apraiškų egzistavimo galimybę teismų, teismų savivaldos institucijų, Nacionalinės teismų administracijos (toliau – Administracija) ir jai pavaldžios įstaigos Nacionalinės teismų administracijos mokymo centro (toliau – Mokymo centras) (toliau visi kartu – teismų sistema) veikloje;

įvertindama, kad teismų sistemoje veikianti kovos su korupcija sistema nėra pagrįsta efektyvumo ir rezultatyvumo kriterijais, užtikrinančiais korupcijos netoleruojančią ir neteisėtam poveikiui teismuose atsparią aplinką;

pareikšdama, kad teismų sistemoje negali egzistuoti jokie neteisėta poveikį teisingumo vykdymui galintys lemti reiškiniai;

siekdama sukurti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą, mažinančią korupcijos rizikos teismų sistemoje grėsmes, prisidedama prie valstybės pastangų kovoje su korupcija Lietuvoje, įvertinusi tai, kad:

- 1) nors tiek tarptautiniais, tiek nacionaliniais korupcijos tyrimais stebimi teigiami korupcijos masto šalyje pokyčio ir perspektyvos vertinimai, tačiau visuomenė ir valstybė susiduria su korupcija. Tam, kad korupcijos, kaip reiškinio, mastas sumažėtų, turi būti nustatytos veiksmingos (realios, o ne deklaratyvios) kovos su ja priemonės;
- 2) tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021“ duomenys liudija negatyvų teismų vertinimą atsparumo korupcijai klausimais. Nors pastebimas skirtumas tarp suvokiamos korupcijos ir korupcinės patirties, teismai nurodomi kaip viena iš institucijų, kuriose korupcija paplitusi labiausiai;
- 3) korupcija gali pasireikšti ir reiškiasi įvairiose veiklos srityse. Pastarųjų metų atvejai, kuomet teismų sistemos darbuotojai¹ įtariamai prisidėję prie neteisėto poveikio teisingumo vykdymui, ne tik indikuoja nepakankamas pastangas korupcijos prevencijos srityje, bet taip pat mažina visuomenės pasitikėjimą teismais;

¹ Čia ir toliau vartojamas teismų sistemos darbuotojo terminas apima teisėjus, teismų ir kitų teismų sistemos institucijų valstybės tarnautojus bei darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, visuomenės atstovus, dalyvaujančius teismų savivaldos institucijų, sudaromų komisijų veikloje.

- 4) korupcijos prevencija teismų sistemoje vykdoma vadovaujantis 2012 m. spalio 12 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-157-(7.1.2) patvirtinta Teismų antikorpucine programa bei 2012 m. gruodžio 17 d. Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 6P-145-(1.1) patvirtinta Administracijos antikorpucine programa, kurios yra praradusios aktualumą, todėl tikslinga jas atnaujinti;
- 5) remiantis Administracijos vidaus audito skyriaus 2019 m. spalio 16 d. audito ataskaitoje Nr. 1VA-5-(8.3) „Korupcijos rizikos valdymo vertinimo Lietuvos Respublikos teismuose ir Nacionalinėje teismų administracijoje vidaus auditas“ pateiktomis išvadomis, korupcijos prevencija teismuose ir Administracijoje vykdoma nepakankamai atsakingai ir efektyviai; neretai korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos tik formaliai vykdant Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus reikalavimus, patvirtintos priemonės dažnai nėra orientuotos į konkrečius rezultatus, todėl nėra itin veiksmingos;
- 6) nėra vertinamas vykdomų ar įvykdytų korupcijos prevencijos priemonių efektyvumas. Nesant nustatytų korupcijos prevencijos priemonių vertinimo kriterijų ir jų reikšmių, sudėtinga vertinti teismuose ir Administracijoje įgyvendintų priemonių efektyvumą ir apibrėžti konkrečius jomis pasiektus rezultatus antikorpucinės veiklos srityje;
- 7) Korupcijos prevencijos įstatymu reglamentuojamas atsparumo korupcijai lygio nustatymas, kurį atliekant bus vertinamos taikomos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės, jų kokybė bei pasiekti rezultatai, suteiks galimybę įvertinti korupcijos prevencijos veiklos teismų sistemoje rezultatyvumą, o sisteminis taikomų priemonių vertinimas leis identifikuoti tobulintinas sritis bei reikalingas naujas priemones;
- 8) korupcijos prevencija teismuose yra decentralizuota, šią funkciją teismų sistemoje paprastai vykdo darbuotojai, kurių tiesioginės funkcijos ir atsakomybės yra kitos; dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo (nepakankamo jų finansavimo, darbuotojų kaitos) korupcijos prevencijos veikla atliekama fragmentuotai ir nenuosekliai; teismų sistemos darbuotojų žinios, įgytos mokymuose bei dirbant šioje srityje, dažnai nėra išsamios, specifiškai pritaikytos teismų sistemai; iki šiol korupcijos prevencijos teismų sistemoje efektyvumui nebuvo skiriamas pakankamas finansavimas, teismų sistemoje nėra įsteigtos korupcijos prevencijos klausimus teismų sistemoje kuriojančių pareigūnų pareigybės;
- 9) svarbu imtis koordinuotų veiksmų, siekiant mažinti korupcijos riziką teismų sistemoje. Kuriant sisteminiu požiūriu grindžiamą neteisėtam poveikiui nepakančią aplinką, užtikrinančią korupcijos prevenciją teismų sistemoje, įgyvendinant Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstituciniame veiklos plane Teisėjų tarybai bei Administracijai numatytą priemonę 2.3.1, turi būti steigiamas centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą visoje teismų sistemoje atsakingas subjektas;
- 10) korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir korupcijos rizikos mažinimo priemonių vykdymo teismų sistemoje koordinavimo bei sistemingai vykdomos korupcijos prevencijos veiklos priežiūrai užtikrinti svarbu nustatyti racionaliai veikiantį korupcijos prevencijos priemonių vykdymo stebėsenos mechanizmą;
- 11) korupcijai atsparios aplinkos teismuose kūrimas įmanomas tik visų teismų sistemoje dirbančių žmonių pastangomis: aiškia ir nuoseklia teismų sistemos vadovų pozicija ir lyderyste priimančiais sprendimus korupcijos prevencijos srityje, į ją apimančius procesus įtraukiant ir kitus darbuotojus. Korupcijai atspari aplinka ir jos kūrimas turi būti vertinamas kaip reikšminga teismų sistemos institucijų organizacinės kultūros sudėtinė dalis;

- 12) teismų vadovų vaidmuo korupcijos prevencijos srityje turi būti reikšmingas, todėl svarbu stiprinti teismų vadovų kompetencijas, būtinas efektyviai organizuoti teismo veiklą, be kita ko ir kurti korupcijai atsparią aplinką, kaip neatsiejamą šio darbo komponentą;
- 13) vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas, veikiantis Administracijoje pagal Teisėjų tarybos 2019 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 13P-55-(7.1.2) patvirtintą Teismų sistemos vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašą, yra nepopuliarus ir praktiškai nenaudojamas;
- 14) vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu negaunami pranešimai apie korupcijos apraiškas teismų sistemoje, ir tai rodo, kad teismų sistemos darbuotojai mažai žino apie vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, ir (arba) kad tai lemia kitos – subjektyvios priežastys: teismų sistemos darbuotojai negeba atskirti, ar tam tikras veiksmas, sprendimas gali būti laikomas pažeidimu, apie kurį turėtų pranešti, arba tiesiog netiki, kad ši sistema veiksminga, todėl būtina kelti teismų sistemos darbuotojų sąmoningumą, ugdyti nepakantumą korupcijai ar kitokioms neteisėtoms apraiškoms, taip pat asmeninę atsakomybę už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, paskatinti juos, pastebėjus korupcinio ar kitokio neteisėto poveikio reiškinius, nelikti abejingus, nedvejojant apie tai pranešti per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą ar kitais būdais;
- 15) nepakantumo korupcijai principo įsisąmoninimas svarbus pasirenkant tinkamą elgesio standartą susidūrus su netikėta korupcinio pobūdžio situacija. Aukštas sąmoningumas neabejotinai susijęs tiek su stipresniu kolegų pasitikėjimu vieni kitais, tiek išorės subjektų, su kuriais bendraujama darbinėje veikloje, pasitikėjimu teismų sistemos darbuotojais, pasitikėjimu pačiomis įstaigomis bei teismų sistema apskritai;
- 16) išugdžius kuo aukštesnį sąmoningumo ir nepakantumo korupcijai teismų sistemos bendruomenėje lygį, teismų sistema bus vis labiau atspari tiek vidaus, tiek išorės subjektų korupcinio ar kitokio neteisėto pobūdžio poveikiui. Todėl didžiausias dėmesys korupcijos prevencijos srityje, nepaneigiant ir į kitus subjektus nukreiptų priemonių svarbos, turi būti skiriamas teismų sistemos darbuotojų švietimui, apimančiam teismų sistemos vidaus subjektus bei procesus;
- 17) aukštesniam teismų sistemos darbuotojų sąmoningumui ir didesniam aktyvumui korupcijos prevencijos srityje pasiekti būtina sistemingai ir nepertraukiamai kurti ir vystyti antikorpacinę kultūrą, skleisti informaciją apie vykdomas korupcijos prevencijos priemones, organizuoti mokymus, diskusijas, kitus renginius, įtraukiant kuo daugiau teismų sistemos darbuotojų bei visuomenės atstovų, raginant juos dalyvauti korupcijos prevencijos veikloje;
- 18) svarbu užtikrinti vieningą elgseną principingo korupcijos teismų sistemoje netoleravimo klausimais. Vykdamas Korupcijos prevencijos įstatyme įtvirtintą pareigą kiekvienai institucijai turėti antikorpacinio elgesio taisyklės, kuriose nustatomi pagrindiniai darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorpacinio elgesio reikalavimai, kuriomis siekiama užtikrinti sąžiningumą, atsakingumą, korupcijos netoleravimą, teismų sistemos bendruomenėje taikytinas bendras antikorpacinio elgesio kodeksas, kaip teismų sistemos antikorpacinio elgesio standartas;
- 19) teismų sistemos darbuotojai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, gauna darbo užmokestį ir neturi teisės už jų vykdymą gauti jokio papildomo atlygio jokiais formomis;
- 20) siekiant maksimaliai mažinti korupcijos rizikas, visoje teismų sistemoje taikytina nulinė dovanų politika;

- 21) pasitikėjimui teismais, teismų sistemos atvirumui didinti reikalingas dar didesnis visuomenės įsitraukimas į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus. Tikslinga pasitelkti įvairius būdus visuomenės atstovams dalyvauti teismų sistemos veiklos procesuose užtikrinti, įskaitant visuomenės įtraukimą į sprendimų priėmimą;
 - 22) teismo savanorių kaip visuomenės atstovų glaudus tiesioginis kontaktas tiek su teismo sistemos darbuotojais, tiek su teismo proceso dalyviais svarbus formuojant jų pačių bei į teismą besikreipiančių asmenų pozityvią patirtį teismuose, todėl ypatingai svarbu plėsti bei stiprinti savanorių tarnybą teismuose;
 - 23) visuomenės įsitraukimo turi būti siekiama ir įvairiomis komunikacijos formomis, visuomenės švietimu apie teismų darbą bei savalaikiu informavimu apie korupcijos prevencijos veiklą teismuose, netoleruojamas korupcinio pobūdžio apraiškas bei šiais klausimais priimtus sprendimus;
 - 24) teismų sistemos skaidrumui reikšmingi įgyvendinant GRECO² rekomendacijas teisėjų atrankos ir vertinimo procedūrose atlikti teisinio reguliavimo pokyčiai yra pagrindas tolesniam teisėjų atrankos ir vertinimo mechanizmo skaidrumo stiprinimui;
 - 25) teisėjų ir teismų darbuotojų skaičiaus bei jų pateiktų viešųjų ir privačių interesų deklaracijų skaičiaus santykis indikuoja viešųjų ir privačių interesų deklaravimo trūkumus; atsižvelgiant į teisminės valdžios atstovams keliamus aukštus nepriekaištingos reputacijos, kuri neatsiejamai susijusi ir su prielaidų viešųjų ir privačių interesų konfliktams kilti išvengimu, reikalavimus, būtina užtikrinti savalaikį privačių interesų deklaravimą;
 - 26) įgyvendinus rekomendacijas bylų skirstymo procedūroms tobulinti, Privačių interesų registro duomenys apie deklaruotus ryšius su juridiniais ir fiziniais asmenimis bus naudojami automatizuotame bylų skirstymo procese: objektyvaus, nešališko ir skaidraus bylų paskirstymo proceso stiprinimo rezultatai priklausys nuo atsakingo teisėjų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo, pateikiant duomenis, didinančius sąsają su kitais asmenimis, dėl kurių gali kilti interesų konflikto rizika, identifikavimo tikimybę, todėl ypatingai svarbus bet kurių privačių santykių, dėl kurių gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas, deklaravimas;
 - 27) didinant teismų sistemos skaidrumą, būtina tęsti teismų sistemos institucijų veiklos atskaitomybę visuomenei;
 - 28) nacionalinės korupcijos prevencijos politiką įgyvendinantys teisės aktai nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus bei vykdytinas priemones;
 - 29) konstitucinis teismų nepriklausomumo principas suponuoja teismų organizacinį savarankiškumą ir savivaldą;
- atsižvelgdama į Teisėjų tarybai, kaip vykdomajai teismų savivaldos institucijai, užtikrinančiai teismų ir teisėjų nepriklausomumą, kompetenciją,

p r i i m a šakinį Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planą:

² Europos Tarybos valstybių prieš korupciją grupė (*angl. Group of States against Corruption*).

ŠAKINIS LIETUVOS TEISMŲ SISTEMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANAS 2022–2025 METAMS

I SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, SUBJEKTAI

1 straipsnis **Veiksmų plano tikslas**

Šakinio Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų plano (toliau – Veiksmų planas) tikslas – kurti korupcijai ir bet kokio pobūdžio neteisėtai įtakai atsparią teismų sistemą, šalinti korupcijos rizikos teismų sistemoje grėsmes.

2 straipsnis **Veiksmų plano uždaviniai**

1. Veiksmų plano tikslo siekiama įgyvendinant šiuos Veiksmų plano uždavinius:
 - a) antikorupcinio sąmoningumo teismų sistemoje didinimu;
 - b) veiklos skaidrumo ir atvirumo užtikrinimu;
 - c) korupcijos prevencijos veiklos koordinavimu.
2. Veiksmų plano uždaviniams įgyvendinti Veiksmų plano vykdymo laikotarpiu numatomos priemonės, kuriomis siekiama ugdyti antikorupcinę kultūrą bei stiprinti teismų sistemos darbuotojų kompetencijas korupcijos prevencijos srityje, didinti korupcijos prevencijos veiklos veiksmingumą teismų, teismų savivaldos institucijų, Administracijos ir Mokymo centro veikloje bei plėtoti teisminės valdžios institucijų atvirumą visuomenei, kad šios nuomonė būtų pagrįsta asmenine pozityvaus pobūdžio patirtimi.

3 straipsnis **Veiksmų planą įgyvendinantys subjektai**

Už Veiksmų plano įgyvendinimą atsakingi subjektai:

- a) teismų pirmininkai, teismų savivaldos institucijų, Administracijos ir Mokymo centro vadovai;
- b) centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas;
- c) už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai teismuose;
- d) kiekvienas teismų sistemos darbuotojas.

II SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI, TEISMŲ SISTEMOS VERTYBĖS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

4 straipsnis **Veiksmų plano ir korupcijai atsparios aplinkos teismų sistemoje įgyvendinimo principai**

Planuojant bei vykdančioms priemonėms Veiksmų plano uždaviniams įgyvendinti ir kuriant korupcijai atsparią aplinką teismų sistemoje, laikomasi šių pagrindinių principų:

- a) teisėtumo, reiškiančiu, kad teismų sistemą sudarančioms įstaigoms pavestos funkcijos vykdomos teisės aktais nustatyta tvarka;
- b) įsitraukimo, reiškiančiu, kad už korupcijos prevenciją teismų sistemoje atsakingi visi joje dirbantys asmenys; teismų sistema skatina savo darbuotojus ir visuomenę dalyvauti korupcijos prevencijos veikloje;
- c) atvirumo, reiškiančiu, kad teismų sistema yra atvira visuomenei, pozityvioms iniciatyvoms ir bendradarbiavimui;
- d) sistemiškumo, reiškiančiu, kad korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas bei naujų priemonių planavimas grindžiamas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių ir įgyvendinimo rezultatų analize;
- e) atsakomybės neišvengiamumo, reiškiančiu, kad teismų sistema netoleruoja neatskleistų viešųjų ir privačių interesų konfliktų, jokios kitos formos korupcijos apraiškų, tarp jų – piktnaudžiavimo einamomis pareigomis ar bet kokio neteisėto ar neleistino poveikio teismų sistemos darbui;
- f) pasitikėjimo, reiškiančiu, kad korupcijos rizikų valdymas grindžiamas savalaikiu informavimu apie pastebėtus galimo neteisėto poveikio atvejus, garantuojat visišką pranešėjo anonimiškumą ir apsaugą.

5 straipsnis

Teismų sistemos vertybės bei įsipareigojimai

Planuojant bei vykdančioms priemonėms Veiksmų plano uždaviniams įgyvendinti, gerbiamos šios teismų sistemos vertybės bei įsipareigojimai:

1. Kovos su korupcija ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimas teismų sistemoje ir taikomos priemonės negali pažeisti teisėjo nepriklausomumo principo.
2. Teismų sistemoje laikomasi absoliutaus nepakantumo korupcijai politikos principo:
 - a) teismų sistemoje netoleruojamos jokios korupcinio pobūdžio apraiškos;
 - b) teismų sistemoje kryptingai bei nuosekliai tobulinant vykdomos veiklos procesus, didinant efektyvumą bei rezultatų kokybę, eliminuojama korupcijos pasireiškimo tikimybė;
 - c) įtardamas galimas korupcijos apraiškas, kiekvienas teismų sistemos darbuotojas apie tai praneša vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu ar kitais būdais informuodamas kompetentingas institucijas.
3. Teismų sistemoje sistemingai ir nepertraukiamai kuriama ir vystoma antikorupcinė kultūra:
 - a) organizuojant teismų sistemos darbuotojų mokymus, užtikrinamos galimybės didinti teismų sistemos darbuotojų kompetencijas korupcijos prevencijos srityje;
 - b) teismų sistemos darbuotojai vidinėmis priemonėmis skatinami aktyviai dalyvauti korupcijos prevencijos veikloje, akcentuojant kiekvieno asmens indėlį siekiant bendro tikslo.
4. Teismų sistemoje užtikrinama informacijos apie korupcijos prevenciją sklaida:
 - a) teismų sistemos darbuotojams reguliariai primenama apie korupcijos prevencijos reikšmę, viešai skelbiamos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės, jų tikslai, vykdomos korupcijos prevencijos priemonės, jų rezultatai;
 - b) teismų sistemos darbuotojai ir visuomenė informuojami apie nustatytus korupcinio pobūdžio pažeidimus ir jų tyrimo rezultatus;

- c) šios informacijos sklaidą teismų sistemos bendruomenėje užtikrina už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai bei komunikacijos specialistai.
5. Teismų sistemoje laikomasi bendro antikorupcinio elgesio standarto:
 - a) teismų sistemos darbuotojai elgiasi taip, kad teismų sistemos veiklą veikiantys išoriniai, vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai nesudarytų prielaidų korupcijai pasireikšti;
 - b) antikorupcinio elgesio standartą teismų sistemai tvirtina Teisėjų taryba.
 6. Teismų sistemos darbuotojai veikia įstatymų viršenybės, žmogaus teisių užtikrinimo interesais, vengia viešųjų ir privačių interesų konfliktų:
 - a) teismų sistemos darbuotojai gerbia žmogų ir pagrindines jo teises bei laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas bei laikosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų;
 - b) teismų sistemos darbuotojai, eidami pareigas ir vykdydami jiems pavestas funkcijas, nesiekia naudos sau ar kitiems su jais susijusiems asmenims, o apie iškilusį viešųjų ir privačių interesų konfliktą informuoja tiesioginį vadovą ar už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį;
 - c) teismų sistemos darbuotojai deklaruoja bet kuriuos santykius, kurie galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, net jei jų neprivalo deklaruoti pagal teisės aktų reikalavimus;
 - d) Teisėjų taryba patvirtina viešųjų ir privačių interesų deklaravimo gaires teismų sistemos darbuotojams;
 - e) teismų pirmininkai imasi organizacinių priemonių viešųjų ir privačių interesų deklaravimo stebėsenai užtikrinti.
 7. Teismų sistemoje taikoma nulinė dovanų politika:
 - a) teismų sistemos darbuotojai neteikia ir nepriima dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką dėl jų einamų pareigų bei vykdomų funkcijų;
 - b) Teisėjų taryba patvirtina rekomendacijas dėl teismų sistemoje taikytinos nulinės dovanų politikos.
 8. Teismų sistemoje užtikrinamas vykdomos veiklos skaidrumas:
 - a) teismų sistemos veikla, kiek jos neriboja teisės aktuose nustatyti konfidencialumo bei asmens duomenų apsaugos reikalavimai, turi būti vieša bei atvira;
 - b) kilus abejonių dėl savo elgesio atitinkamoje situacijoje, teismų sistemos darbuotojai informuoja apie tokią situaciją tiesioginį vadovą ar už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį, kartu sprendžia kilusį klausimą arba kreipiasi konsultacijos;
 - c) teismų sistemos darbuotojai vengia neoficialių susitikimų klausimams, susijusiems su jų vykdomomis funkcijomis, aptarti, jei būtina susitikti – tokius susitikimus išviešina;
 - d) teismų sistemos institucijų vadovai viešina savo darbotvarkes savo institucijos interneto svetainėje.
 9. Korupcijos prevencija teismų sistemoje vykdoma koordinuotai:
 - a) Administracijoje steigiamas centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas;
 - b) centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas bendradarbiauja su teismų, teismų savivaldos institucijų, Administracijos ir Mokymo centro vadovais bei už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą šiose institucijose atsakingais subjektais;

- c) teismų sistemos institucijos bei darbuotojai, kilus klausimams, kreipiasi pagalbos į centrinį už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą subjektą, šis juos konsultuoja bei teikia metodinę pagalbą;
 - d) centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas vysto bendradarbiavimą su kitomis institucijomis korupcijos prevencijos srityje.
10. Teismų sistemoje vykdoma korupcijos prevencijos veiklos stebėseną:
- a) teismų sistemoje atliekamas atsparumo korupcijai lygio nustatymas bei stebimi šio vertinimo rezultatų pokyčiai;
 - b) korupcijos prevencijos rezultatyvumas vertinamas remiantis Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijais, atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatų pokyčiais bei atsižvelgiant į kitų tyrimų išvadas;
 - c) teismų sistemoje užtikrinamas informacijos, reikalingos išsamiam vykdomos korupcijos prevencijos veiklos vertinimui, fiksavimas.

III SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATNAUJINIMAS

6 straipsnis

Veiksmų plano įgyvendinimas

1. Veiksmų planas įgyvendinamas pagal priemonių planą (toliau – Priemonių planas). Priemonių plane numatomos Veiksmų plano įgyvendinimo priemonės, siekiami rezultatai, jų įvykdymo terminai, vykdytojai bei vertinimo kriterijai.
2. Veiksmų plano įgyvendinimo priemonių vykdytojai pagal kompetenciją yra teismai, teismų savivaldos institucijos, Administracija ir Mokymo centas.
3. Veiksmų plano įgyvendinimą ir Priemonių plano vykdymą koordinuoja centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas.
4. Priemonių plane numatyti priemonių vykdytojai atsako už jiems pavestų priemonių įvykdymą nustatytais terminais. Jei nurodomi keli priemonės vykdytojai, atsakingu vykdytoju ar priemonės įgyvendinimą koordinuojančiu vykdytoju, kuriam kiti vykdytojai padeda vykdyti priemonę, laikomas tas, kuris nurodytas pirmas priemonės vykdytojų sąrašė.
5. Įgyvendinant priemones, bendradarbiaujama su kitomis įstaigomis, struktūriniais padaliniais ir juose dirbančiais asmenimis, vykdančiais korupcijos prevenciją ir kontrolę. Bendradarbiavimas apima keitimąsi informacija, pasiūlymų teikimą, reagavimą į gautus pasiūlymus, veiksmų derinimą, metodinės pagalbos teikimą, kitus veiksmus, būtinus korupcijos prevencijai vykdyti. Bendradarbiavimas grindžiamas teisėtumo, sąžiningumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, viešumo ir konfidencialumo derinimo principais.

7 straipsnis

Veiksmų plano stebėseną ir atskaitomybę

1. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo stebėseną atlieka centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas ir teismų sistemos institucijų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai.
2. Apie Priemonių plane numatytos priemonės įvykdymą priemonės vykdytojas informuoja už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą subjektą, kuris nedelsdamas el. paštu informaciją pateikia centriniam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui.
3. Informacija apie tęstinio pobūdžio priemonės vykdymą centriniam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui teikiama kas ketvirtį. Informacija apie tęstinio pobūdžio

priemonės vykdymą centriniam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui gali būti teikiama ir dažniau, šiam tokios informacijos pareikalavus.

4. Centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas kiekvienais metais atlieka Priemonių plano įgyvendinimo vertinimą, kuriame pasisako apie įvykdytas Priemonių plano priemones bei kliūtis, dėl kurių nėra ar nebus laiku įvykdytos tam tikros priemonės.

5. Priemonių plano įgyvendinimo už praėjusius kalendorinius metus vertinimo ataskaita iki kovo 1 d. pateikiama Teisėjų tarybai bei Administracijos Vidaus audito skyriui.

6. Veiksmų plano įgyvendinimo veiksmingumo vertinimo kriterijai ir jų siekiamos reikšmės pateikiamos Veiksmų plano priede.

8 straipsnis

Veiksmų plano ir (ar) Priemonių plano peržiūrėjimas ir atnaujinimas

1. Kiekvienais metais Veiksmų planas peržiūrimas ir, prireikus, koreguojamas, pildomas. Priemonių planas tvirtinamas kasmet ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 d. Prireikus Veiksmų planas ir Priemonių planas gali būti peržiūrimi ir tikslinami dažniau, nei kartą per metus.

2. Veiksmų planas bei Priemonių planas peržiūrimi, keičiami ir (ar) papildomi, atsižvelgiant į Nacionalinės kovos su korupcija programoje numatytas priemones (kurios Priemonių plane gali būti tikslinamos ar papildomos, jų vykdymas detalizuojamas, numatant atskiras priemones ir pan.), korupcijos rizikos analizės metu gautus duomenis, vidaus audito rekomendacijas, esamą korupcijos prevencijos praktiką, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymus ir rekomendacijas, nustatytus korupcijos faktus. Į Priemonių planą turi būti įtraukiamos ir priemonės, skirtos mažinti korupcijos riziką veiklos srityse, kuriose, atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą, nustatyta, kad egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

3. Teismai, teismų savivaldos institucijos, Administracija ir Mokymo centas siūlymus dėl Veiksmų plano bei Priemonių plano keitimo ir (ar) papildymo teikia centriniam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui.

4. Centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas gautas pastabas ir siūlymus dėl Veiksmų plano nuostatų bei Priemonių plano pakeitimo ar tobulinimo išnagrinėja ir, priklausomai nuo pateiktų siūlymų ir pastabų įvertinimo, imasi atitinkamų veiksmų (parengia Veiksmų plano pakeitimo projektą, siūlo į Priemonių planą įtraukti naujas priemones, parengia, derina teisės aktų projektus ir pan.).

5. Visuomenė ir suinteresuoti subjektai taip pat turi teisę teikti siūlymus dėl Veiksmų plano nuostatų atnaujinimo per visą Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį. Šie siūlymai teikiami ir nagrinėjami šio straipsnio 3–4 dalyse nustatyta tvarka.

6. Veiksmų planas bei Priemonių planas keičiami ir (ar) papildomi Teisėjų tarybos nutarimu.

9 straipsnis

Veiksmų plano įgyvendinimo šaltiniai

1. Priemonių plane numatytos ir finansavimo reikalaujančios priemonės yra įgyvendinamos iš valstybės biudžeto asignavimų. Už reikalingų lėšų planavimą pagal kompetenciją atsako atitinkami Priemonių plane nurodyti subjektai.

2. Veiksmų planui finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10 straipsnis

Veiksmų plano įsigaliojimas

Veiksmų planas įsigalioja jį patvirtinus.

*11 straipsnis***Veiksmų plano viešinimas**

1. Su Veiksmų planu supažindinami visi už Veiksmų plano įgyvendinimą bei Priemonių plane numatytų priemonių vykdymą atsakingi subjektai.
 2. Veiksmų planas ir Priemonių planas skelbiami Teisės aktų registre.
 3. Veiksmų planas ir Priemonių planas, kita su Veiksmų plano įgyvendinimu ir vertinimu susijusi informacija skelbiama Administracijos interneto svetainėje teismai.lt, skiltyje „Korupcijos prevencija“.
-

VEIKSMŲ PLANO VEIKSMINGUMO VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ SIEKIAMOS REIKŠMĖS 2025 METAIS

Vertinimo kriterijus	Kriterijaus reikšmės	
	2021 m.	2025 m.
VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS – KURTI KORUPCIJAI IR BET KOKIO POBŪDŽIO NETEISĖTAI ĮTAKAI ATSPARIĄ TEISMŲ SISTEMĄ, ŠALINTI KORUPCIJOS RIZIKOS TEISMŲ SISTEMOJE GRĖSMES.		
1 uždavinys – antikorupcinio sąmoningumo teismų sistemoje didinimas.		
Teismų sistemos atstovų, žinančių apie vykdomas korupcijos prevencijos priemones, dalis.	–	10 proc. didesnis nei nustatytas 2022 m., atlikus tolerancijos korupcijai tyrimą
Pranešimų apie galimus skaidrumo reikalavimų pažeidimus teismų sistemoje skaičius.	0	25 proc. išaugęs (lyginant su 2021 m.) pranešimų apie galimus skaidrumo reikalavimų pažeidimus teismų sistemoje skaičius
2 uždavinys – veiklos skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas.		
Gyventojų, manančių, kad teismai yra korumpuoti, dalis.	38 proc. ³	28 proc.
Gyventojų, teismų veiklą vertinančių gerai ir labai gerai, dalis.	44 proc. ⁴	50 proc.
3 uždavinys – korupcijos prevencijos veiklos koordinavimas.		
Priemonių, numatytų Veiksmų plano priemonių planuose, įgyvendinimas.	–	Įgyvendinta ne mažiau kaip 90 proc. numatytų priemonių

³ Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021.

⁴ Gyventojų nuomonė apie teisėsaugos institucijas ir viešojo saugumo situacijos vertinimas (2020 m. tyrimas).

<p>Antikorupeciniu požiūriu įvertintų norminių teisės aktų projektų skaičiaus santykis su visų priimtų norminių teisės aktų projektų skaičiumi.</p>	-	<p>10 proc. daugiau antikorupeciniu požiūriu įvertintų Administracijos ir Teisėjų tarybos priimtų teisės aktų projektų, nei nustatyta 2022 m.</p>
---	---	---

Projektas

PATVIRTINTA
Teisėjų tarybos
2022 m.
nutarimu Nr.

d.

**ŠAKINIO LIETUVOS TEISMŲ SISTEMOS KOVOS SU KORUPCIJA VEIKSMŲ PLANO 2022–2025 METAMS
ĮGYVENDINIMO 2022–2023 METAMS
PRIEMONIŲ PLANAS**

Vartojami trumpiniai:

1. AS – Nacionalinės teismų administracijos Administravimo skyrius;
2. CS – Centrinis už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą visoje teismų sistemoje atsakingas subjektas;
3. FBS – Nacionalinės teismų administracijos Finansų ir biudžeto skyrius;
4. ITS – Nacionalinės teismų administracijos Informacinių technologijų skyrius;
5. KS – Nacionalinės teismų administracijos Komunikacijos skyrius;
6. LITEKO – Lietuvos teismų informacinė sistema;
7. MC – Nacionalinės teismų administracijos mokymo centras;
8. MTBS – Nacionalinės teismų administracijos Mokymų ir tarptautinio bendradarbiavimo skyrius;
9. NTA – Nacionalinė teismų administracija;
10. PV – Nacionalinės teismų administracijos Projekto vadovas;
11. TRAS – Nacionalinės teismų administracijos Teisinio reguliavimo ir atstovavimo skyrius;
12. TT – Teisėjų taryba;
13. TVS – Nacionalinės teismų administracijos Teismų veiklos skyrius.

Nr.	Priemonės/veiklos	Igyvendinimo terminas	Atsakingi vykdytojai	Igyvendinimo vertinimo kriterijai
VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS – KURTI KORUPCIJAI IR BET KOKIO POBŪDŽIO NETEISĖTAI ĮTAKAI ATSPARIAŲ TEISMŲ SISTEMĄ, ŠALINTI KORUPCIJOS RIZIKOS TEISMŲ SISTEMOJE GRĖSMES.				
1 uždavinys – antikorupcinio sąmoningumo teismų sistemoje didinimas.				
1.	Atlikti išsamų anoniminių teisėjų ir teismų darbuotojų (ne)tolerancijos korupcijai tyrimą.	2022-12-31	CS, TT vadovybė, TT Komunikacijos komitetas, KS	Atliktas (ne)tolerancijos korupcijai teismuose tyrimas, kurio apibendrinimu identifikuotos spėstinos vidinės teismų problemos korupcijos prevencijos srityje.
2.	Patvirtinti teismų sistemos antikorupcinio elgesio kodeksą.	2022-07-01	TT, CS	Patvirtintas teismų sistemos antikorupcinio elgesio kodeksas – teismų sistemoje taikomas vieningas antikorupcinio elgesio standartas.
3.	Patvirtinti rekomendacijas dėl teismų sistemos dovanų politikos.	2022-12-31	TT, CS, AS	Patvirtintos rekomendacijos dėl teismų sistemoje taikomos nulinės dovanų politikos.
4.	Didinti teismų sistemos darbuotojų sąmoningumą apie pranešimų, susijusių su pastebėtais galimai neteisėtais veiksmais, pateikimo svarbą, priminti apie galimybes anonimiškai naudoti vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą teismuose.	2022-12-31	CS, KS, NTA direktorius išakymu paskirtas kompetentingas subjektas, administruojantis vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, nagrinėjantis juo gautą informaciją apie pažeidimus	Atlikta vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo tikslo ir naudos kampanija.
5.	Organizuoti teismų sistemos darbuotojų mokymus korupcijos prevencijos srityje.	2022-12-31	Teismų pirmininkai, NTA, MC direktoriai, MTBS	Visose teismų sistemos institucijose keliamos darbuotojų kompetencijos korupcijos prevencijos srityje.

6.	Organizuoti teismų sistemos darbuotojų mokymus viešų ir privačių interesų derinimo srityje.	2022-12-31	MTBS	Visose teismų sistemos institucijose keliamos darbuotojų kompetencijos viešų ir privačių interesų derinimo srityje.
7.	Organizuoti teismų vadovų mokymus organizacinės kultūros, lyderystės temomis.	2023-12-31	TT Mokymų ir tarptautinių ryšių komitetas, PV	Organizuoti ne mažiau kaip 1 mokymus per metus visiems teismų vadovams.
8.	Priminti teismų sistemos darbuotojams pareigą deklaruoti viešuosius ir privačius interesus.	nuolat	Teismų pirmininkai, NTA, MC direktorius ar jo įgaliotas asmuo, CS	Teismų sistemos darbuotojams kas ketvirtį el. laišku primenama apie pareigą deklaruoti viešuosius ir privačius interesus.
9.	Vykdyti teismų, NTA darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo stebėseną, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, bei įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą.	nuolat	Teismų pirmininkai, NTA direktorius ar jo įgaliotas asmuo, CS	Užtikrinta privačių interesų deklaracijų pateikimo ir nusišalinimo instituto taikymo kontrolė.
10.	Inicijuoti Antikorupcijos diena skirtus renginius.	2022 m. gruodžio mėn.	KS, CS, teismų komunikacijos specialistai	Pasirinkta forma organizuoti renginiai korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais, apžvelgiant korupcijos prevencijos veiklos rezultatus.

2 uždavinys – veiklos skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas.

11.	Siekti visuomenės atstovų įtraukimo į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus.	2022-12-31	TT, TT Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetas, NTA, CS	Bendradarbiauti su teisėkūros iniciatyvos teisę turinčiais subjektais dėl visuomenės atstovų įtraukimo į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus.
12.	Vystyti savanorių tinklą visuose teismuose.	nuolat	KS, TVS	Užtikrinti, kad visuose teismuose, kuriuose būna didelis lankytojų srautas, būtų teismo savanoriai.
13.	Tobulinti teisėjų atrankos ir vertinimo procesus.	2022-12-31	AS, PV, TRAS	Parengtas teisėjo asmeninių ir profesinių kompetencijų modelis: nustatyti aiškūs teisėjų atrankos ir vertinimo kriterijai bei teisėjų asmeninių būdo ir pažintinių savybių įvertinimo metodika.
14.	Sukurti elektroninį teisėjų ir pretendentų duomenų valdymo įrankį.	2023-06-30	AS, PV, ITS	Įdiegtas teisėjų ir pretendentų į teisėjus atrankos ir vertinimo el. įrankis, kurį naudojant bus efektyviau tvarkomi teisėjų ir pretendentų į teisėjus duomenys, užtikrinama duomenų apsauga, informacijos atsekamumas bei panaudojimo tęstinumas.
15.	Kelti teismo proceso vedimo kokybę.	2023-06-30	TVS, PV	Sukurtos ir įdiegtos visuotiniai teismų sistemoje taikomos efektyvios teismo proceso vedimo metodinės priemonės, taip užtikrinant spartesnę teismo procesą, trumpesnę bylos nagrinėjimo trukmę, efektyvesnę teisės į teisingumą įgyvendinimą. Esant poreikiui, parengti teismo proceso vedimą reglamentuojančių visų lygių teisės aktų ir (ar) jų pakeitimų projektai.
16.	Vykdyti iš teismų veiklos gaunamų žyminio mokesčio pajamų apskaitą.	nuolat	Teismų pirmininkai, NTA	Teismų pirmininkai užtikrina žyminio mokesčio apskaitai reikalingos informacijos fiksavimą LITEKO ir iš teismų veiklos gaunamų žyminio mokesčio pajamų apskaitą.
17.	Parengti priemones teismų skiriamų baudų apskaitai.	2022-12-31	TT, TRAS, FBS, ITS, CS	Parengtas iš teismų skiriamų baudų gaunamų pajamų apskaitos modelis bei numatyti techniniai sprendimai jam realizuoti.

18.	Tobulinti bylų paskirstymo teismuose procesą pagal 2019 m. Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos rizikos analizėje pateiktas rekomendacijas.	2022-12-31	TT, ITS, TVS	<p>Išplėstos LITEKO Bylų paskirstymo modulio techninės galimybės; Uztikrinta, kad bylų paskirstymo procedūros atlikimas naudojantis Bylų paskirstymo moduliu būtų vykdomas, kiek tai įmanoma technologiškai, privalomųjų žingsnių principu;</p> <p>Patobulinta teisėjams tenkančio krūvio bylų paskirstymo procese apskaičiavimo tvarka ir formulės, atsižvelgiant į jiems paskirtų bylų sudėtingumą ir skaičių per tam tikrą periodą, posėdžių planavimą, kitus aspektus, turinčius įtakos teisėjų darbo krūvio tolygumui užtikrinti;</p> <p>Pritaikytos Bylų paskirstymo modulio funkcijos skirstant bylas apeliacinės ir kasacinės instancijų procesų metu;</p> <p>Uztikrintas teisėjų kolegijų sudarymo atsitiktinumas, kad kolegijų generavimo procedūros nebūtų nuspėjamos visuose teismuose;</p> <p>Pritaikytos Bylų paskirstymo modulio techninės galimybės sudarant atrankos kolegijas Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme;</p> <p>Parengtas Bylų paskirstymo modulio naudotojo vadovas;</p> <p>Uztikrintas funkcijų atskyrimas ir veiksminga išorės bei vidaus kontrolė.</p>
19.	Bendradarbiauti su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, rengiant metodines rekomendacijas teisėjams ir teisėjų padėjėjams bei teismų darbuotojams dėl interesų konfliktų valdymo.	2022-06-31	TT, AS, CS	Teismų bendruomenei (teisėjams, teisėjų padėjėjams, teismų darbuotojams) pristatytos metodinės interesų konfliktų valdymo rekomendacijos, parengtos bendradarbiaujant su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija.
20.	Didinti teismų aptarnavimo kokybę ir teismų atstovų kompetencijas.	2022-12-31	TVS, AS, PV	Parengtas su teismo vadovų kompetencijų modeliu susietas korupcijos prevencijos kontrolės mechanizmas, t. y. parengtas vadovų kompetencijų, skirtų užtikrinti korupcijai nepakančią aplinką teisme, stiprinimo planas.

21.	Didinti teisėjų (teisėjų žiniasklaidai) komunikacijos kompetencijas.	2022-12-31	TT Mokymų ir tarptautinių ryšių komitetas, Komunikacijos komitetas, MTBS, KS, PV	Per metus suorganizuoti bent 2 įvadiniai viešo kalbėjimo mokymai teisėjams.
22.	Viešinti teismų pirmininkų, teismų pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų darbotvarkės.	nuolat	Teismų pirmininkai, teismų komunikacijos specialistai	Kiekvieno teismo interneto svetainėje skelbiamos teismo pirmininko, teismo pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų darbotvarkės.
23.	Vykdyti teisinio švietimo renginius/diskusijas, susitikimus ir pan. su žiniasklaidos, visuomenės atstovais.	2023-12-31	TT, teismų pirmininkai, KS, teismų komunikacijos specialistai, PV	Per metus suorganizuoti bent 2 informacinio-educacinio pobūdžio renginiai skirtingoms tikslinėms visuomenės auditorijoms, siekiant supažindinti su teismų veikla ir didinti visuomenės žinias apie teismų veiklą, stiprinti teismų ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą.
24.	Vykdyti nuoseklią komunikaciją NTA ir teismų sistemos socialiniuose tinkluose.	nuolat	KS, teismų komunikacijos specialistai	Skelbiamos teismų sistemos aktualijos NTA ir teismų sistemos socialiniuose tinkluose (Facebook, LinkedIn, Instagram), stiprinant teismų bendruomenės atvirumą.
25.	Inicijuoti visuomenės nuomonės tyrimus apie teismų veiklą.	2022-12-31	KS, teismų komunikacijos specialistai	Stebimas visuomenės teismų veiklos įvairiais aspektais vertinimas, nustatomos tobulintinos veiklos sritys, procesai.
26.	Stiprinti TT bendradarbiavimą su teismais.	2022-12-31	TT, teismų pirmininkai, KS, teismų komunikacijos specialistai	Per metus organizuoti ne mažiau kaip 3 išvažiuojamieji TT atstovų susitikimai su teismų bendruomene.
27.	Inicijuoti teismų atstovų dalyvavimą radijo ir televizijos laidose, publikacijas žiniasklaidoje teismų veiklos temomis.	nuolat	KS, teismų komunikacijos specialistai	Inicijuota ir dalyvauta ne mažiau kaip 20 radijo ir televizijos laidų / parengta publikacijų per metus.

28.	Vykdyti viešas TT posėdžių transliacijas.	nuolat	ITS	Tiesiogiai transliuoti visi vieši TT posėdžiai.
29.	Viešinti nustatytus korupcinio pobūdžio pažeidimus teismų sistemoje ir jų tyrimo rezultatus.	nuolat	CS, KS, teismų komunikacijos specialistai	Skelbiama informacija apie nustatytus netoleruojamus neteisėto poveikio teismų sistemai atvejus bei jų padarinius.
30.	Stiprinti teisėjų etikos standartų sklaidą.	2023-12-31	Teisėjų etikos ir drausmės komisija, AS, KS	Atnaujintas teisėjų etikos kodekso praktinis vadovas.
31.	Išnagrinėti fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybe.	nuolat	Teismų pirmininkai CS, TT, NTA, MC direktorius	Laiku ir tinkamai reaguota į fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybe teisme. Nustačius poreikį, pateikti pasiūlymai bei sprendimo būdai ir (ar) patobulinti teisės aktai.

3 uždavinys – korupcijos prevencijos veiklos koordinavimas.

32.	Parengti neteisėto poveikio rizikų valdymo metodiką.	2022-12-31	TT, TT Komunikacijos komitetas, CS, KS	Parengta neteisėto poveikio rizikų valdymo metodika.
33.	Teikti metodinę pagalbą teismams korupcijai atsparios aplinkos kūrimo srityje.	nuolat	CS	Esant poreikiui teismams teikiamos konsultacijos ir rengiamos metodinės priemonės korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais.
34.	Sukurti antikorupcinio NTA, TT ir teismų norminių teisės aktų projektų vertinimo kontrolės mechanizmą.	2022-12-31	TT, NTA, CS	Patvirtinta NTA, TT ir teismų norminių teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo vykdymo kontrolės tvarka, užtikrinanti atliekamo NTA ir TT rengiamų norminių teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo stebėseną.
35.	Užtikrinti atsparumo korupcijai lygio nustatymo atlikimą.	2023-12-31	Teismų pirmininkai, CS	Kartą per metus atliktas teismų sistemos institucijų atsparumo korupcijai lygio nustatymas.
36.	Įvertinti antikorupcinės vadybos sistemos LST ISO 37001:2017 diegimo teismų sistemoje tikslumą.	2023-12-31	TT, CS, NTA	Remiantis atlikta tarptautinio korupcijos valdymo standarto diegimo teismų sistemoje kaštų ir naudos analize, priimtas sprendimas dėl standartų diegimo teismų sistemoje.

ŠAKINIO LIETUVOS TEISMŲ SISTEMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO 2022–2025 METAMS IR JO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO 2022–2023 METAMS PROJEKTO

DERINIMO LENTELĖ

Eilės Nr.	Pasiūlymo teikėjas	Pasiūlymo turinys	Siūloma keisti	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
1.	Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT)	<p>Siūlytume suderinti parengtų Programos projekto ir Plano projekto nuostatas su Korupcijos prevencijos įstatymu bei Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos (toliau – NKKP) įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstituciniame veiklos plane numatytais priemonėmis.</p> <p>Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad šakiniai korupcijos prevencijos veiksmų planai rengiami vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu, Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais (toliau – Darbotvarkė), Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planu (toliau – Darbotvarkės planas) bei kitais teisės aktais, atsižvelgiant į korupcijos rizikos valdymo vertinimo, atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatus ir kitą informaciją. Korupcijos prevencijos veiksmų plane pateikiama korupcijos rizikos veiksnių analizė, korupcijos rizikos mažinimo priemonės, jų vykdytojai ir terminai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai. Atsižvelgiant į tai, vietoje anksčiau rengtų korupcijos prevencijos programų ir jų įgyvendinimo priemonių planų yra rengiami korupcijos prevencijos veiksmų planai, kuriuose, be kita ko, nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės.</p>		<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Konstitucinis teismų nepriklausomumo principas suponuoja teismų organizacinį savarankiškumą ir savivaldą. Vadovaujantis šiuo principu, tikslingai pasirinkta kitokia šakinės programos (Veiksmų plano), kaip pirmojo bendro teismų sistemai korupcijos prevencijos planavimo dokumento, forma, siekiant šiuo dokumentu įtvirtinti esminius korupcijai atsparios aplinkos teismų sistemoje įgyvendinimo principus, teismų sistemos vertybes (be kita ko, atskleidžiančias siekiamų tikslų korupcijos prevencijos veiklos turinį) bei įsipareigojimus korupcijos prevencijos srityje. Programos projektas pervadintas į veiksmų plano projektą. Nors pačiame veiksmų plane nenurodomos korupcijos riziką mažinančios (korupcijos prevencijos) priemonės, jos dėstomos priemonių plane, kuris yra neatsiejamas nuo veiksmų plano, pagal kurį priemonės kiekvienais metais peržiūrimos ir prireikus koreguojamos. Patvirtinus Darbotvarkę, esant poreikiui, bus koreguojamas veiksmų planas ir priemonių planas.</p>

2.		<p>Plano projekte pasigendame kai kurių priemonių, numatytų NKKP įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstituciniame veiklos plane, pavyzdžiui, pritaikyti Bylų paskirstymo modulio technines galimybes sudarant atrankos kolegijas Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, parengti rekomendacijas teisėjams dėl bendravimo su proceso dalyviais ar kitais suinteresuotais asmenimis ne teismo procese.</p>		<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Lietuvos Respublikos teisėjų etikos kodeksas nustato pagrindinius teisėjų elgesio principus: elgesį tiesioginių pareigų atlikimo metu ir elgesį, nesusijusį su tiesioginių pareigų atlikimu. Rekomendacijos (gairės) teisėjams dėl bendravimo su proceso dalyviais ar kitais suinteresuotais asmenimis ne teismo procese gali būti teikiamos kreipiantis Teisėjų etikos ir drausmės komisijos konsultacijos.</p>
3.		<p>Siūlytume užtikrinti, kad korupcijos prevencijos planavimo dokumente numatytos korupcijos rizikos mažinimo priemonės būtų nukreiptos į korupcijos rizikos veiksnių šalinimą bei korupcijos rizikos mažinimą.</p> <p>Pagrindinė korupcijos prevencijos veiksmų plano paskirtis yra užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą, kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą, nukreiptą į įstaigoje nustatytą korupcijos rizikos veiksnių šalinimą. Akcentuotina, kad prieš rengiant korupcijos prevencijos veiksmų planą siūlytina peržiūrėti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir kitų korupcijos prevencijos priemonių, taip pat Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos atliktų korupcijos rizikos analizės ir teisės aktų ir jų projektų antikorupcinių vertinimų metu nustatytus korupcijos rizikos veiksnus bei pateiktus pasiūlymus jiems šalinti.</p>		<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Visomis priemonių plano projekte įtrauktomis priemonėmis siekiama, įgyvendinant numatytus uždavinius, siekti Veiksmų plane keliamo tikslo – kurti korupcijai ir bet kokio pobūdžio neteisėtai įtakai atsparią teismų sistemą, šalinti korupcijos rizikos teismų sistemoje grėsmes. Iki šiol teismai savarankiškai vertino korupcijos pasireiškimo tikimybę, nebuvo atliktas bendras teismų sistamai korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas; teismai, su kuriais derintas programos (Veiksmų plano) ir priemonių plano projektas, taip pat nepateikė konkrečių siūlymų dėl priemonių korupcijos rizikų veiksniams šalinti įtraukimo į priemonių plano projektą. Siekiama, kad, atlikus atsparumo korupcijos lygio nustatymą taikant vieningą metodiką visuose teismuose, gauti vertinimo rezultatai leistų identifikuoti ir kitus rizikos veiksnus bei reikalingas priemones siekiant aukštesnių atsparumo korupcijai rodiklių. Be to, tikimasi, kad koordinuotai korupcijos prevencijos</p>

				veiklai (apimančiai ir rizikos veiksmų nustatymą, priemonių planavimą ir kt.) bus svarbus centrinio už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą visoje teismų sistemoje atsakingo subjekto įsteigimas.
4.		Dalis plano projekte numatytų priemonių galėtų būti suprantamos kaip nukreiptos ne į korupcijos rizikos veiksmų analizę ir korupcijos rizikos veiksmų šalinimą, bet galimai labiau į Lietuvos teismų sistemos veiklos klausimų sprendimą, vidaus tvarkos užtikrinimą. Atsižvelgdami į tai ir siekdami didesnio aiškumo, siūlytume parengtame korupcijos prevencijos planavimo dokumente aiškiau pabrėžti korupcijai atsparią aplinką ir jos kūrimą kaip organizacinės kultūros reikšmingą sudėtinę dalį.		Atsižvelgta.
5.		Plano projekto priemonėje Nr. 5 numatyta, kad visose teismų sistemos institucijose bus keliamos darbuotojų kompetencijos korupcijos prevencijos srityje. Siūlytina šią nuostatą detalizuoti, numatant, kad kompetencijos korupcijos prevencijos srityje bus keliamos tikslinėms grupėms, kurioms tokie mokymai yra aktualūs.	Priemonių plano projekto 5 punktas	Neatsižvelgta. Siekiant tikslo didinti antikorupcinį sąmoningumą, šia priemone siekiama kelti visų teismų sistemos darbuotojų kompetencijas Korupcijos prevencijos srityje, taip sudarant pagrindus ir platesniam teismų sistemos darbuotojų įsitraukimui į antikorupcinę veiklą.
6.		Plano projekto priemonėje Nr. 11 numatyta siekti visuomenės atstovų įtraukimo į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus. Šios priemonės įgyvendinimo kriterijus yra bendradarbiauti su teisėkūros iniciatyvos teisę turinčiais subjektais dėl visuomenės atstovų įtraukimo į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus. Manytina, kad nurodyta priemonė yra suformuluota labiau kaip tikslas, kurį norima pasiekti, tačiau ne veiksmas, kuris planuojamas	Priemonių plano projekto 11 punktas	Neatsižvelgta. Sprendimų dėl visuomenės atstovų įtraukimo į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus priėmimas priklauso nuo kitų teisėkūroje dalyvaujančių subjektų politinės valios, todėl formuluojamas tikslas bendradarbiauti su teisėkūros iniciatyvos teisę turinčiais subjektais.

		atlikti, siekiant įgyvendinti užsibrėžtą uždavinį – veiklos skaidrumo ir atvirumo užtikrinimą. Atsižvelgdami į tai, siūlytume tikslinti šią priemonę, numatant ją kaip veiksmą, kurį vykdant bus prisidėta prie numatyto uždavinio įgyvendinimo. Taip pat, manytumėme, kad siekiant lengviau įvertinti šios priemonės efektyvumą, nustatytas įgyvendinimo vertinimo kriterijus galėtų būti išreikštas, pavyzdžiui, skaitine išraiška.		
7.		Plano projekto priemonėje Nr. 32 numatyta, kad bus parengta neteisėto poveikio rizikų valdymo metodika, tačiau pasigendama tikslumo, koks šios metodikos tikslas ir paskirtis, kam ji būtų skirta. Atsižvelgdami į tai, siūlytume patikslinti Priemonę ir detalizuoti jos įgyvendinimo vertinimo kriterijų.	Priemonių plano 32 punktas	Neatsižvelgta. Priemonė koreliuoja su Teisėjų tarybos 2021–2024 metų strateginių veiklos kryptių, patvirtintų Teisėjų tarybos 2021 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 13P-27-(7.1.2), priemone, skirta teismų ir teisėjų nepriklausomumui stiprinti.
8.		Plano projekto priemonėje Nr. 34 numatyta, kad bus užtikrinamas antikorupcinis Nacionalinės teismų administracijos ir Teisėjų tarybos teisės aktų projektų vertinimas. Ši pareiga numatyta Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnyje. Plano projekte tikslinga numatyti priemonę, kuri užtikrintų visų norminių teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo atlikimą, pavyzdžiui, tai galėtų būti kontrolės procedūrų sukūrimas, vykdymas ir pan., atitinkamai siūlytina nustatyti įgyvendinimo vertinimo kriterijų – pvz., palyginti antikorupciniu požiūriu įvertintų norminių teisės aktų projektų skaičių su visų parengtų norminių teisės aktų projektų skaičiumi.	Priemonių plano 34 punktas	Atsižvelgta.

9.		Plano projekto priemonės Nr. 2 „Patvirtinti teismų sistemos antikorupcinio elgesio kodeksą“ įgyvendinimo terminas nurodytas iki 2022-09-01. Remiantis Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-471 2 straipsnio 4 dalies nuostata, antikorupcinio elgesio kodeksas ar taisyklės turėjo būti patvirtintos iki 2021 m. gruodžio 31 d., todėl siūlytume apsvarstyti galimybę nustatyti trumpesnę nei nurodytas šios priemonės įgyvendinimo terminą.	Priemonių plano 2 punktas	Atsižvelgta.
10.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Korupcijos prevencijos programa turėtų apimti visų korupcijos rizikos veiksnių teismų sistemoje aiškų įvardijimą (nesvarbu, ar tai vidiniai, ar išoriniai veiksniai) ir jų eliminavimo priemonių nustatymą (konkrečiai įvardijant priemones, kurias teismų sistema pajėgi įgyvendinti savarankiškai, ir priemones, kur būtini kitų valdžios šakų veiksmai). Panašu, kad projektui to trūksta. Pavyzdžiui, ar neadekvatūs (lyginat su pavestomis funkcijomis) teisėjų atlyginimai nėra korupcijos rizikos veiksnys? Ar jis neturėtų atsispindėti programoje?		Neatsižvelgta. Manytina, kad priemonės problemoms, kurių įgyvendinimas didžiąja dalimi priklauso nuo politinės valios sprendžiant strateginius valstybės valdymo klausimus, visų pirma turi būti planuojamos Darbotvarkės ir Darbotvarkės plano kontekste. Pažymėtina, kad pasirinkta programos (veiksmų plano) kaip deklaracijos forma pirmiausiai siekiama įtvirtinti esminius korupcijai atsparios aplinkos teismų sistemoje įgyvendinimo principus, teismų sistemos vertybes (be kita ko, atskleidžiančias siekiamų tikslų korupcijos prevencijos veiklos turinį) bei įsipareigojimus korupcijos prevencijos srityje. Atlikus atsparumo korupcijos lygio nustatymą taikant vieningą metodiką visuose teismuose, gauti vertinimo rezultatai leis identifikuoti ir kitus rizikos veiksnius bei reikalingas priemones, kuriomis bus tikslinamas priemonių ir (ar) veiksmų planas.

11.	Lietuvos apeliacinis teismas	Pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktą, vienas iš korupcijos prevencijos planavimo dokumentų – šakiniai korupcijos prevencijos veiksmų planai, o ne šakinės korupcijos prevencijos programos, kaip tai buvo numatyta ankstesnės redakcijos Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte. Todėl visų teismams derinti pateiktų dokumentų projektų pavadinimai neatitinka šiuo metu galiojančio korupcijos prevencijos srities reglamentavimo.		Atsižvelgta. Projektų pavadinimai pakoreguoti atsižvelgiant į Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatas.
12.		Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad šakiniai korupcijos prevencijos veiksmų planai rengiami vadovaujantis šiuo įstatymu, Darbotvarke, Darbotvarkės planu bei kitais teisės aktais. Iš Teisės aktų projektų paieškos sistemos matyti, kad 2021 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos Seime buvo užregistruotas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-1260 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams patvirtinimo“, kuriuo ateityje bus patvirtinta Darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais 2022–2033 metams. Kol kas šis vienas pagrindinių šalies korupcijos prevencijos planavimo dokumentų, kuriuo privaloma vadovautis rengiant šakinius korupcijos prevencijos veiksmų planus, nėra patvirtintas. Minėtame Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projekte taip pat numatyta pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimą Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, kuris yra nurodytas teismams teikiamo derinti Teisėjų tarybos nutarimo projekto preambulėje, kaip dokumentas, kuriuo Teisėjų taryba		Neatsižvelgta. Darbotvarkė yra ilgalaikis (12 metų) strateginio lygmens planavimo dokumentas, kuriame nustatytas strateginis tikslas, konkrečios gairės, kryptys, principai ir uždaviniai bei stebėsenos ir poveikio rodikliai. Darbotvarkė (ją patvirtinus) pakeis vis dar aktualią 2015–2025 metų NKKP ir užtikrins jos tęstinumą. Darbotvarkė bus įgyvendinama trimis etapais, rengiant ketverių metų Darbotvarkės planus, kurie bus tvirtinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022 m. sausio 10 d. raštu Nr. (1.84Mr) 7R-116 „Dėl darbo grupės sudarymo“ kreipėsi į valstybės institucijas, prašydama deleguoti atstovus į numatomą sudaryti darbo grupę 2022–2025 metų Darbotvarkės plano projektui parengti. Šiuo metu nei Darbotvarkė, nei Darbotvarkės planas (nei darbo grupės Darbotvarkės plano projektui rengti sudėtis) nėra patvirtinti, tačiau

		vadovaujasi priimdama Nutarimą. Iš Darbotvarkės 1 priedo galima spręsti, kad Darbotvarkė bus įgyvendinama ateityje priimant 2022–2025 metų Darbotvarkės planą – dokumentą, kuriuo taip pat privaloma vadovautis rengiant šakinį korupcijos prevencijos veiksmų planą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad kol nėra nustatyta tvarka priimtų pagrindinių šalies korupcijos prevencijos planavimo dokumentų, kuriais būtina vadovautis rengiant šakinius korupcijos prevencijos veiksmų planus, tol negali būti tvirtinamas ir šakinis Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planas.		korupcijos prevencijos veiklos turi būti planuojamos ir vykdomos. Kai bus patvirtinta Darbotvarkė, atsižvelgiant į Darbotvarkėje keliamus tikslus, joje numatytus veiksmus, priemones, bus pildomas ir šakinis Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planas.
13.		Itin (pernelyg) didelės apimties Programos preambulėje išdėstyti teiginiai, kuriais, be kita ko, išsakoma griežta kritika teismų sistemai, laikytini reikalaujančiais papildomo jų pagrįstumo bei tikslingumo vertinimo ir išsamesnės teismų bendruomenės diskusijos, be to jie stokoja nuoseklesnio ir sistemiškesnio dėstymo. Pačiai programai taip pat trūksta nuoseklumo ir aiškumo, pastebėtinas kai kurių nuostatų perteklinis pasikartojimas.		Svarstyтина. Dėl šių pastabų siūloma diskutuoti Teisėjų taryboje.
14.		Korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 10 dalyje reglamentuota, kad STT, STT direktoriaus nustatyta tvarka, vertina šakinius korupcijos prevencijos veiksmų planus, jų projektus ir planų įgyvendinimą bei teikia juos priėmusiems subjektams rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus dėl šių planų ir (ar) jų įgyvendinimo. STT direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir		Neatsižvelgta. Projektai parengti iki STT direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 2-283 priėmimo, atsižvelgiant į antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovo nuostatas dėl korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo. Kaip nurodyta derinimo lentelės 1 punkte, vadovaujantis teismų nepriklausomumo principu, tikslingai pasirinkta kitokia šakinės programos (Veiksmų plano), kaip pirmojo

		<p>planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas). Šio Tvarkos aprašo 1 priedas – Šakinių korupcijos prevencijos veiksmų planų rengimo gairės (toliau – Gairės). Preliminariai įvertinus teismams derinti pateiktų Programos ir Plano turinį Tvarkos aprašo ir Gairių laikymosi aspektu konstatuotina, kad šių dokumentų nuostatos iš esmės neatitinka Tvarkos aprašo ir Gairių reikalavimų.</p>		<p>bendro teismų sistemai korupcijos prevencijos planavimo dokumento, forma, siekiant šiuo dokumentu įtvirtinti esminius korupcijai atsparios aplinkos teismų sistemoje įgyvendinimo principus, teismų sistemos vertybes (be kita ko, atskleidžiančias siekiamų tikslų korupcijos prevencijos veiklos turinį) bei įsipareigojimus korupcijos prevencijos srityje. Be to, Šakinio Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų plano 2022–2025 metams ir jo įgyvendinimo priemonių plano 2022–2023 metams projektas derintas ir su Specialiųjų tyrimų tarnyba, kuri nepareišė pastabos, jog projektas neatitinka Tvarkos aprašo ir Gairių reikalavimų.</p>
15.	Kauno apylinkės teismas	<p>Programos priemonių plano 15 punkte nėra aiškiai išdėstyti priemonės įgyvendinimo vertinimo kriterijai: abstrakčiai nurodoma, jog galimai bus sukurtos ir įdiegtos teismo proceso vedimo metodinės priemonės. Teisėjai yra nepriklausomi ir vadovaujasi įstatymais, proceso vedimą reglamentuoja procesinės teisės normos. Atsižvelgiant į tai, nėra visiškai aiški priemonė, jos įgyvendinimas, kokiomis įstatymų pataisomis ko konkrečiai siekiama.</p>	Priemonių plano 15 punktas	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Priemonių plano 15 punkte minimos teismo proceso vedimo metodinės priemonės bus sukurtos šiuo metu rengiamos efektyvaus teismo proceso studijos pagrindu. Be to, tame pačiame punkte numatyta, kad, esant poreikiui, bus parengti teismo proceso vedimą reglamentuojančių visų lygių teisės aktų ir (ar) jų pakeitimų projektai. Todėl teisėjai, būdami nepriklausomi, turės vadovautis pagal poreikį patobulintais įstatymais, proceso vedimą reglamentuojančiomis procesinės teisės normomis.</p>
16.	Šiaulių apylinkės teismas	<p>Priemonių plane kaip korupcijos prevencijos priemonė nėra numatytas korupcijos pasireiškimo tikimybės teismuose nustatymas. Šia priemone atliekamas galimų korupcijos pasireiškimo teismų veikloje sričių įvertinimas ir numatomos atitinkamos korupcijos</p>		<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsnį, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas nėra privaloma korupcijos prevencijos priemonė. Teismas, kaip</p>

		<p>prevencinės priemonės. Vadovaujantis Teisėjų tarybos 2012 m. spalio 12 d. nutarimo Nr. 13P-158-(7.1.2) „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodikos patvirtinimo“ (Teisėjų tarybos 2021 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. 13P-16-(7.1.2) redakcija) 19 punktu, korupcijos prevencijos priemonės turi būti įtraukiamos į teismo tvirtinamą antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planą. Iš pateikto Programos projekto galima suprasti, kad Priemonių planas bus rengiamas centralizuotai, todėl nėra aišku, koku būdu teismai turės įgyvendinti Teisėjų tarybos nutarime numatytą reikalavimą įtraukti į teismo tvirtinamą antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planą korupcijos pasireiškimo teismų veikloje sričių įvertinimo metu numatytas atitinkamas korupcijos prevencines priemones.</p>		<p>savarankiška įstaiga, savo nuožiūra turi teisę atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, t. y. teismai, kaip savarankiškos įstaigos, nepriklausomai nuo centralizuotai parengto veiksmų plano ir jo įgyvendinimo priemonių plano, gali tvirtinti savo priemonių planus, numatant teismo kaip savarankiškos įstaigos įgyvendinamas priemones, įskaitant ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą. Pagal Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodikos, patvirtintos Teisėjų tarybos 2012 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 13P-158-(7.1.2) (Teisėjų tarybos 2021 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. 13P-16-(7.1.2) redakcija), 5 punktą, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas teisme atliekamas kiekvienų metų III ketvirtį. Patvirtinus šakinį veiksmų planą, iki š. m. III ketvirčio bus sprendžiama dėl metodikos keitimo tikslingumo.</p>
17.		<p>Priemonių plano 19 punkte kaip viena iš veiklos skaidrumo ir atvirumo užtikrinimo priemonių numatytos metodinės interesų konflikto valdymo rekomendacijos, parengtos teisėjams ir teisėjų padėjėjams. Įvertinus Programos 5 straipsnio 6 dalies b punkto nuostatą, kad santykius, kurie galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, deklaruoja teismų sistemos darbuotojai, taip pat atsižvelgiant į tai, kad deklaruoti viešuosius ir privačius interesus turi ne tik valstybės tarnautojai, bet ir pagal darbo sutartis dirbantys teismų sistemos darbuotojai, užimantys vadovaujamas pareigas, siūlytina metodines interesų konfliktų valdymo rekomendacijas rengti ne tik</p>	<p>Priemonių plano 19 punktas</p>	<p>Atsižvelgta.</p>

		teisėjams ir teisėjų padėjėjams, bet ir kitiems teismų sistemos darbuotojams.		
18.	Panevėžio apygardos teismas	Nepritartume Programos priemonių plane numatomi galimybei įdiegti antikorupcinę vadybos sistemą LST ISO 37001:2017, manytume, kad ši priemonė būtų perteklinė.	Priemonių plano 36 punktas	Neatsižvelgta. Priemonių plane numatomas ne vadybos sistemos diegimas, bet jos galimo diegimo tikslingumo įvertinimas. Atlikus korupcijos valdymo standarto diegimo teismų sistemoje kaštų ir naudos analizę bus galima spręsti dėl tokios vadybos sistemos diegimo teismų sistemoje galimybių.
19.	Šiaulių apygardos teismas	Už priemonės „Vykdėti nuoseklią komunikaciją socialiniuose tinkluose“ vykdymą atsakingas Administracijos Komunikacijos skyrius ir teismų komunikacijos specialistai. Tikimės, kad vykdydamas šią priemonę Administracijos Komunikacijos skyrius atrinks skelbimui socialiniuose tinkluose aktualią ir reikšmingą teismų komunikacijos specialistų pateiktą informaciją, suprantame, kad kiekvienas teismas atskirai savo profilių socialiniuose tinkluose nekurs ir informacijos netalpins.	Priemonių plano 24 punktas	Atsižvelgta. Pagal Administracijos darbo reglamento, patvirtinto 2014 m. spalio 2 d. Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 6P-199-(1.1) „Dėl Nacionalinės teismų administracijos darbo reglamento patvirtinimo“, 86 punktą, Administracijos bei teismų sistemos socialinių tinklų paskyrose skelbiamą informaciją administruoja Komunikacijos skyrius. Atsižvelgiant į tai patikslinta priemonė, nurodant, kad teismų sistemos aktualijos skelbiamos Administracijos ir teismų sistemos socialinių tinklų paskyrose. Pagrindinis už priemonės įgyvendinimą atsakingas subjektas – Administracijos Komunikacijos skyrius; teismų komunikacijos specialistai nurodyti, kaip priemonę įgyvendinti padedantys bendravykdytojai.
20.	Vilniaus apygardos teismas	Teismuose už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pareigybės steigimas nenumatytas, todėl lieka neaišku, kaip kokybiškai ir realiai		Atsižvelgta iš dalies. Klausimas dėl Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatų, numatančių už korupcijai atsparios

		<p>įgyvendinti Programoje išskeltus uždavinius ir užtikrinti Programos priemonių plano vykdymą. Svarstyta, ar teismo pirmininko įsakymu vienam iš teismo darbuotojų, be tiesioginių jam priskirtų funkcijų, pavedus atlikti atskiras už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens funkcijas, būtų galima vertinti, jog teismuose tinkamai vykdomas korupcijai atsparios aplinkos kūrimas.</p> <p>Siekiant skirti realų dėmesį korupcijai atsparios aplinkos kūrimui, siūlytina svarstyti galimybę steigti teismuose už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo subjekto pareigybę ir spręsti jos finansavimo klausimą.</p>		<p>aplinkos kūrimą atsakingo asmens pareigybės steigimą, realizavimo sprendžiamas Administracijos turimais žmoniškųjų išteklių bei finansiniais resursais steigiant už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pareigybę Administracijoje, pavedant jam atlikti funkcijas, apimančias korupcijai atsparios aplinkos kūrimo visoje teismų sistemoje koordinavimo (be kita ko, ir atstovavimą dėl finansavimo, reikalingo Korupcijos prevencijos įstatymo reikalavimams įgyvendinti) klausimus.</p>
21.	Klaipėdos apygardos teismas	<p>Programos įžangoje nurodomas teiginys, kad Teisėjų taryba, „įvertindama, kad teismų sistemoje veikianti kovos su korupcija sistema <u>nėra pagrįsta</u> efektyvumo ir rezultatyvumo kriterijais, užtikrinančiais korupcijos netoleruojančią ir neteisėtam poveikiui teismuose atsparią aplinką <...>“, priima šakinę sistemos korupcijos prevencijos programą, sukėlė abejonių, ar toks konstatavimas pagrįstas objektyvia informacija, nes teismuose neturima duomenų, kad kovos su korupcija sistema teismuose įvertinta kaip nepagrįsta efektyvumo ir rezultatyvumo kriterijais. Jei taip, siūlytina konkrečiai nurodyti šaltinį (o jei tai atitinka įžangos 5 punkte nurodytą audito šaltinį, siūlytina palikti tik vieną punktą su šia informacija).</p>	Programos (veiksmų plano) preambulė	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Tai, kad atskiruose teismuose vykdoma korupcijos prevencijos veikla vertinama efektyvumo ir rezultatyvumo kriterijais, nereiškia, kad šiais kriterijais yra vertinama bendrai visoje teismų sistemoje atliekama korupcijos prevencijos veikla. Teismų sistemoje nėra matuojamas atliekamos korupcijos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas bei stebimi efektyvumo ir rezultatyvumo rodiklių pokyčiai.</p>
22.		<p>Programos įžangos 16 punkte nurodoma, kad „<...> didžiausias dėmesys korupcijos prevencijos srityje, nepaneigiant ir į kitus subjektus nukreiptų priemonių svarbos, turi būti skiriamas teismų sistemos darbuotojų švietimui, apimančiam teismų sistemos vidaus</p>	Programos (veiksmų plano) preambulės 16 punktas	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Teismo darbuotojų darbo užmokesčio dydžio klausimas yra svarbus klausimas, tačiau nespėstinas antikorupcinėmis priemonėmis. Žr. 10 punktą.</p>

		subjektus bei procesus”, tačiau čia svarbu pažymėti ir tai, kad toks pats dėmesys turi būti skiriamas teismų darbuotojų adekvačiam vykdymoms pareigoms atlyginimui užtikrinti.		
23.		Programos įžangos 21 punkte nurodoma, kad „pasitikėjimui teismais, teismų sistemos atvirumui didinti reikalingas visuomenės įsitraukimas į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus. Tikslinga pasitelkti įvairius būdus visuomenės atstovams dalyvauti teismų sistemos veiklos procesuose užtikrinti, įskaitant visuomenės įsitraukimą į sprendimų priėmimą“. Jei čia turimi omenyje ir procesiniai sprendimai, kuriuos priima teisėjai, vykdydami teisingumą, siūlytina tikslinti (atsisakyti) šios nuostatos dalį. Pagal teisinį reglamentavimą procesinius sprendimus priima vienas teisėjas ar teisėjų kolegijos atveju – teisėjų balsų dauguma (CPK 268 straipsnio 2 dalis, BPK 298-299 straipsniai). Taip pat šia nuostata pažeidžiamas teismų ir pačių teisėjų nepriklausomumo principas, kuris akcentuojamas Programos 5 straipsnio 1 dalyje. Šis pastebėjimas taikomas ir plano projekto 11 punkte įtvirtinamai priemonei.	Programos (veiksmų plano) preambulės 21 punktas, Priemonių plano 11 punktas	Neatsižvelgta. Visuomenės atstovų įtraukimas į teismų sprendimų priėmimą laukia politinio sprendimo. Teisminei valdžiai tikslinga bendradarbiauti su kitomis valdžios institucijomis, sprendžiant dėl galimybės (ir apimties) įtraukti visuomenės atstovus į teismų sprendimų priėmimo procesą.
24.		Programos 2 straipsnio 1 punkte nurodomi uždaviniai turėtų apimti ir adekvataus teismų darbuotojų atlygio užtikrinimo uždavinį.	Programos (veiksmų plano) 2 straipsnio 1 punktas	Neatsižvelgta. Žr. 10 ir 22 punktus.
25.		Į Programos 3 straipsnyje nurodytų už programos įgyvendinimą atsakingų subjektų sąrašą, kompleksiskai taikant programą ir jos įgyvendinimo planą, turėtų būti atskirai paminėti ir teismų komunikacijos specialistai.	Programos (veiksmų plano) 3 straipsnis	Neatsižvelgta. Teismų komunikacijos specialistai patenka į teismų sistemos darbuotojų grupę, nurodytą 3 straipsnio d punkte.

26.		<p>Programos 5 straipsnio 2 punkto c papunktyje nurodoma, kad „<...> kiekvienas teismų sistemos darbuotojas apie tai privalo pranešti vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu“, įžangos 13 punkte nurodoma, kad „vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas <...> yra nepopuliarus ir praktiškai nenaudojamas“, 14 punkte nurodoma, kad „<...> vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu negaunami pranešimai apie korupcijos apraiškas teismų sistemoje, ir tai rodo, kad šia sistema nepasitikima“, tačiau 5 straipsnyje (nesvarbu, kuriame punkte ar įtvirtinant naują punktą) nėra nurodomos kryptys dėl šio kanalo populiarinimo (plano projekto 4 punkte nurodoma tik jau konkreti priemonė – priminti darbuotojams apie kanalą).</p>	<p>Programos (veiksmų plano) 5 straipsnio 2 punktas</p>	<p>Neatsižvelgta. Veiksmų plane įtvirtinamas principas, kad, įtardamas galimas korupcijos apraiškas, kiekvienas teismų sistemos darbuotojas apie tai praneša vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu (ar kitais būdais informuodamas kompetentingas institucijas), reiškia, kad teismų sistemos darbuotojai (esant poreikiui) naudojami šiuo kanalu. Siekiant, kad šiuo kanalu būtų naudojama, numatyta priemonė priemonių plane priminti teismų sistemos darbuotojams apie galimybę naudotis vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu.</p>
27.		<p>Programos 5 straipsnio 6 punkto c papunktyje nurodoma, kad „teismų sistemos darbuotojai deklaruoja bet kuriuos santykius, kurie galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, net jei jų neprivalo deklaruoti pagal teisės aktų reikalavimus“, tačiau nurodymas, kad privalu deklaruoti ir tai, kas neprivaloma deklaruoti, kelia abejones, ar pagrįsta reikalauti deklaruoti tai, kas neprivaloma pagal teisės aktus, ir apskritai, kaip bus žinoma, kokius lūkesčius turi kontroliuojantis subjektas dėl tokių neprivalomų duomenų privalomo deklaravimo.</p>	<p>Programos (veiksmų plano) 5 straipsnio 6 punktas</p>	<p>Neatsižvelgta. Veiksmų plane įtvirtinamas principas, kad, atsižvelgiant į teisminės valdžios atstovams keliamus aukštus nepriekaištingos reputacijos, kuri neatsiejama susijusi ir su prielaidų viešųjų ir privačių interesų konfliktams kilti išvengimu, reikalavimus, deklaruojami bet kurie santykiai, jei yra galimybė, kad dėl jų gali kiti bet kokių abejonių dėl viešųjų ir privačių interesų suderinimo.</p>
28.		<p>Programos 7 straipsnio 1 punkto a papunktyje nurodoma, kad „teismų sistemos darbuotojai neteikia ir nepriima dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką dėl jų einamų pareigų bei</p>	<p>Programos (veiksmų plano) 7 straipsnio 1 punktas</p>	<p>Neatsižvelgta. Dovanų politikos principai, jos įgyvendinimo turinys bus nustatyti numatomose parengti rekomendacijose dėl teismų sistemoje taikomos nulinės dovanų politikos.</p>

		vykdomų funkcijų“. Vertinant, ar dovana „siekiama daryti įtaką“, gali nutikti dviprasmiškų situacijų. Pavyzdžiui, jei manai, kad nesiekiama daryti įtaką tokiu atveju, kai, tarkime, byla išnagrinėta, sprendimas priimtas, galbūt ir įsiteisėjęs, niekam jokios įtakos nebeįmanoma padaryti, asmuo atneša atsidėkodamas dovaną teismui / teisėjui, o šis ją priima, taigi priimti dovaną pagal šią nuostatą tarytum ir galima. Siūlytina vengti tokios dviprasmybės šiame straipsnyje ir ją patikslinti.		
29.		Programos 8 straipsnio d papunktis: „teismų sistemos institucijų vadovai viešina savo darbotvarkės savo institucijos interneto svetainėje“, mūsų manymu, perteklinis. Toks įpareigojimas nurodomas Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto aktualios redakcijos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480, 16.2. papunktyje. Be kita ko, ligšiolinė teismų sistemoje egzistuojanti praktika, kad tik labai maža dalis teismų vadovų (pastebėta, kad, pavyzdžiui, LAT ar NTA vadovų darbotvarkių skilties apskritai interneto svetainėse nepavyksta rasti) tokias darbotvarkės nurodo ar apskritai turi, ką šioje skiltyje nurodyti (jų darbotvarkių negalima prilyginti su politikų, įstatyminės ar vykdomosios valdžios įstaigų vadovų darbotvarkėms). Be kita ko, teismų vadovai nagrinėja bylas, todėl posėdžiai taip pat yra jų darbotvarkė. Manytina, kad pastarosios informacijos neturėtų būti jų viešai skelbiamoje darbotvarkėje, todėl siūlytina, jei nebūtų apskritai atsisakyta šio papunkčio, jį patikslinti nurodant, jog viešinami tik oficialūs susitikimai su interesantais, kitų institucijų atstovais,	Programos (veiksmų plano) 8 straipsnio d papunktis, Priemonių plano 22 punktas	Neatsižvelgta. Teismų ir Administracijos vadovų darbotvarkės viešinimo realizacija yra viena iš priemonių viešų ir privačių interesų rizikų valdymui. Abstrakti frazė „nagrinėja bylas“ taip pat gali būti nurodyta teismų vadovų darbotvarkėse.

		dalyvavimas mokymuose, konferencijose, komandiruotės ir pan.		
30.		Programos 7 straipsnyje nurodoma, kad „informacija apie tęstinio pobūdžio priemonės vykdymą centriniam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui teikiama kas ketvirtį“. Kadangi turės būtų teikiama informacija apie tęstinio pobūdžio priemonės vykdymą, manytina, kad tokios informacijos teikimas kas ketvirtį yra per intensyvus (atsižvelgus į šio straipsnio 2 sakinyje nurodytą nuostatą, kad prireikus informacija galės būti teikiama ir dažniau). Siūlytina nustatyti tokios informacijos teikimo dažnumą kas pusmetį arba dar rečiau.	Programos (veiksmų plano) 7 straipsnis	Neatsižvelgta. Informacijos teikimas nustatytu periodiškumu pasirinktas siekiant užtikrinti aktualios informacijos valdymą ir priemonių vykdymo kontrolę.
31.		Priedo 1 uždavinio vertinimo kriterijaus „Pranešimų apie galimus skaidrumo reikalavimų pažeidimus teismų sistemoje skaičius“ 2025 m. reikšmė nurodoma 25 proc. išaugęs (lyginant su 2021 m.) pranešimų apie galimus skaidrumo reikalavimų pažeidimus teismų sistemoje skaičius, tačiau, kadangi teismų sistemoje siekiama nulinės tolerancijos korupcijai, toks skaičius tyrėtų būti lygus 0. Priešingu atveju bus galima manyti, kad teismuose toleruojama korupcija.	Vertinimo kriterijus	Neatsižvelgta. Pranešant apie galimus pažeidimus demonstruojamas ir užtikrinamas nepakantumas korupcijai.
32.		Priemonių plano 5 punkto priemonės „Organizuoti teismų sistemos darbuotojų mokymus korupcijos prevencijos srityje“ vykdytojais nurodomi ir teismų pirmininkai, tačiau, akivaizdu, kad finansavimo tokiems mokymams organizuoti nebus skiriama. Manytina, kad šią priemonę turėtų vykdyti NTA kaip asignavimų, skirtų teismų sistemos darbuotojų mokymams, valdytoja bei tokių mokymų pagrindinė	Priemonių plano 5 punktas	Neatsižvelgta. Yra realių galimybių organizuoti nemokamus mokymus pasitelkiant STT, Skaidrumo akademiją.

		organizatorė (taip, kaip nurodoma ir 6 punkto priemonės atveju).		
33.		<p>Siūlytina tikslinti Priemonių plano 8 punkto priemonės „Priminti teismų sistemos darbuotojams pareigą deklaruoti viešuosius ir privačius interesus“ formuluotę į „Priminti teismų sistemos darbuotojams pareigą deklaruoti pasikeitusią informaciją privačių interesų deklaracijoje“ ar pan. Pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (VIPIDĮ) 4 straipsnio 2 dalį privaloma informuoti į pareigas renkamus, priimamus ir skiriamus asmenis bei asmenis, kuriems privačius interesus privalu deklaruoti kitais pagrindais (deklaruojančio asmens statusą turinčius asmenis) apie pareigą pateikti deklaraciją priėmimo, skyrimo į pareigas ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu. Nurodomas konkretus deklaravimo terminas – 30 kalendorinių dienų (VIPIDĮ 5 straipsnio 2 dalis). Taigi deklaruojantysis pagal įstatymą turi pareigą laiku deklaruoti šiuos interesus, o teismų administracijos atstovai gali tik priminti nepamiršti patikslinti duomenis, jei tokių yra.</p> <p>Be to, manytina, kad šios priemonės įgyvendinimas – kas ketvirtį, yra per intensyvus reikalavimas. Siūlytina apie pareigą priminti kartą metuose arba kas pusmetį, ne dažniau.</p>	Priemonių plano 8 punktas	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Priminimai nustatyto periodiškumu, kaip priemonės, tikėtina, gali prisidėti prie privačių interesų deklaracijų pateikimo nustatytais terminais.</p>
34.		<p>Priemonių plano 16 punkto priemonė „Vykdėti iš teismų veiklos gaunamų žyminio mokesčio pajamų apskaitą“, mūsų manymu, yra perteklinė, nes tai nėra teismų tiesiogiai vykdoma funkcija. Jei jos nebus atsisakyta, siūlytina „vykdėti“ keisti į „užtikrinti“, nes šią priemonę teismuose vykdo teismo kancleris, teismo</p>	Priemonių plano 16 punktas	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kaip priemonės vertinimo kriterijus numatoma: teismų pirmininkai užtikrina žyminio mokesčio apskaitai reikalingos informacijos fiksavimą LITEKO ir iš teismų veiklos gaunamų žyminio mokesčio pajamų apskaitą.</p>

		raštinės vedėja, konkretūs darbuotojai, bet ne teismų pirmininkai.		
35.		Priemonių plano 23 priemonės įgyvendinimo formatas – susitikimas (gyvai). Atsižvelgus į esamą situaciją ir patvirtinto plano įgyvendinimo terminą šioje priemonėje siūlytina nurodyti ir aiškesnę alternatyvą, kaip ją reiktų įgyvendinti, jei socialinių kontaktų teismai privalėtų vengti.	Priemonių plano 23 punktas	Neatsižvelgta. Priemonės realizavimo formos priemonių plane nedetalizuojamos.
36.		Priemonių plano 26 priemonės įgyvendinamumas taip pat taptų keblus (TT 3 kartus per metus išvykti į išvažiuojamuosius posėdžius kituose teismuose), jei tektų apriboti socialinius kontaktus.	Priemonių plano 26 punktas	Neatsižvelgta. Nesant galimybės organizuoti išvažiuojamuosius posėdžius, priemonės neįgyvendinimas būtų grindžiamas objektyviomis aplinkybėmis.
37.		Priemonių plano 31 priemonės „Išnagrinėti fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybe“ įgyvendinimo vykdytojais be kitų nurodyti teismų pirmininkai. Tačiau Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pavyzdinio pareigybės aprašymo 2.1. punkte įtvirtinta, kad būtent šis atsakingas asmuo organizuoja ir (ar) vykdo teisės pažeidimų (įskaitant korupcinio pobūdžio) tyrimą arba dalyvauja juos tiriant.	Priemonių plano 31 punktas	Neatsižvelgta. Viešojo sektoriaus subjekte už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsako vadovas. Taigi, teismo pirmininkas, paskirdamas atsakingus priemonių vykdytojus, užtikrina reikalingų priemonių įgyvendinimą.
38.		Priemonių plano 35 priemonės „Užtikrinti atsparumo korupcijai lygio nustatymo atlikimą“ įgyvendinimo vykdytojais be kito nurodyti teismų pirmininkai. Tačiau Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pavyzdinio pareigybės aprašymo 2.2. punkte įtvirtinta, kad būtent šis atsakingas asmuo teisės aktų	Priemonių plano 35 punktas	Neatsižvelgta. Viešojo sektoriaus subjekte už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsako vadovas. Taigi, teismo pirmininkas, paskirdamas atsakingus priemonių vykdytojus, užtikrina reikalingų priemonių įgyvendinimą.

		nustatytais atvejais ir tvarka organizuoja ir (ar) atlieka atsparumo korupcijai lygio nustatymą.		
39.		Vyriausybės nutarimo „Dėl atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodikos patvirtinimo“ projekto 7 punkte nurodoma, kad „viešojo sektoriaus subjektas atsparumo korupcijai lygio nustatymą atlieka ne rečiau kaip kartą per 3 metus“. Nors nutarimas dar nepriimtas ir negalioja, visgi šios priemonės vykdymo intensyvumas turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į šią metodiką, todėl nustatytinas kartą per 2 arba 3 metus, ne dažniau.		Neatsižvelgta. Pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsnį, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas nėra privaloma korupcijos prevencijos priemonė.
40.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Nurodoma, kad pasitikėjimui teismais, teismų sistemos atvirumui didinti reikalingas visuomenės įsitraukimas į teisminės valdžios vykdomos veiklos procesus. Tikslinga pasitelkti įvairius būdus visuomenės atstovams dalyvauti teismų sistemos veiklos procesuose užtikrinti, įskaitant visuomenės įtraukimą į sprendimų priėmimą. Siūlytina patikslinti, kad su korupcinio pobūdžio veikla, galimomis korupcijos apraiškomis, nes dabar gali pasirodyti, kad kalbama apie teismo sprendimų priėmimą.	Preambulės 21 punktas	Neatsižvelgta. Tikslinga įvertinti ir visuomenės įtraukimo į sprendimų priėmimą galimybes. Numatomos priemonės, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis, spręsti dėl galimo visuomenės atstovų dalyvavimo teismo sprendimų priėmimo procesuose.
41.		Numatoma, kad teismų sistemos darbuotojai deklaruoja bet kuriuos santykius, kurie galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, net jei jų neprivalo deklaruoti pagal teisės aktų reikalavimus; Ar toks reikalavimas pagrįstas? Ar tai būtų pareiga ar rekomendacija? Kam turėtų būti teikiami tokie duomenys?	Programos (veiksmų plano) 5 straipsnio 6 dalis	Neatsižvelgta. Veiksmų plane įtvirtinamas principas, kad, atsižvelgiant į teisminės valdžios atstovams keliamus aukštus nepriekaištingos reputacijos, kuri neatsiejamai susijusi ir su prielaidų viešųjų ir privačių interesų konfliktams kilti išvengimu, reikalavimus, deklaruojami bet kurie santykiai, jei yra galimybė, kad dėl jų gali kiti bet kokių abejonių dėl viešųjų ir privačių interesų suderinimo. Principo turinys bus detalizuojamas antikorupcinio elgesio kodekse.

42.		Numatoma, kad teismų sistemoje taikoma nulinė dovanų politika. Nėra aišku, kokia apimtimi bus taikoma nulinė dovanų politika reprezentacinėms dovanoms, kurias teikia ir gauna teismai; Reikėtų tikslinti kam dovanų neteikia teismų sistemos darbuotojai, nes nėra labai aiškus dovanos tikslas ir gavėjas.	Programos (veiksmų plano) 5 straipsnio 7 dalis	Neatsižvelgta. Tai principinės nuostatos, kuriomis remiasi Veiksmų planas. Dovanų politikos principai, jos įgyvendinimo turinys bus nustatyti numatomose parengti rekomendacijose dėl teismų sistemoje taikomos nulinės dovanų politikos.
43.		Ar tikslinga kasmet tvirtinti naują planą iki gruodžio 31 d., jei dalis siūlomų priemonių plane yra numatytos dviem metams iki 2023-12-31, o kitų priemonių įgyvendinimo priemonių terminai paprastai siejami su gruodžio 31 d. Tad nepatikrinus ankstesnių priemonių įvykdymo iki 12-31, sudėtinga būtų kurti naują planą.	Programos (veiksmų plano) 8 straipsnio 1 dalis	Atsižvelgta.
44.		Ar tai būtų bendras sistemos vertinimas ar teismai kiekvienas turės daryti savarankiškai. Be to, pagal KPI 10 straipsnio 1 dalį „Viešojo sektoriaus subjektas, valdydamas korupcijos riziką, savo nuožiūra gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje“, t. y. ar nebūtų tikslinga nustatyti aiškias gaires, kada teismas turi atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą. Ar visa tai bus padaryta keičiant Teisėjų tarybos 2012 m. spalio 12 d. nutarimą Nr. 13P-158-(7.1.2) „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodikos“?	Priemonių plano 35 punktas	Neatsižvelgta. Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo atlikimo tikslingumo bei kriterijų, pagal kuriuos sprendžiama dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo atlikimo, kaip ir dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodikos pakeitimų bus sprendžiama vėlesniame etape.
45.		Koks priemonių plano visai sistemai santykis su individualiu teismo priemonių planu? Pagal Korupcijos prevencijos 7 straipsnio 6 dalį savarankiška institucija gali rengti savo priemonių planą viešojo sektoriaus subjekto vadovo sprendimu. Gal būtų tikslinga nustatyti		Neatsižvelgta. Teismai, kaip savarankiškos įstaigos, nepriklausomai nuo centralizuotai parengto veiksmų plano ir jo įgyvendinimo priemonių plano, vykdo korupcijos prevenciją, gali

		kriterijus, gaires, kada teismui reikėtų rengti individualų priemonių planą, nes nesant būtinybės nėra tikslinga turėti du planus: šakinį ir individualų, kuriame kartotųsi priemonės.		tvirtinti savo priemonių planus, numatant teismo kaip savarankiškos įstaigos savarankiškai įgyvendinamas priemones.
--	--	--	--	---

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠAKINIO LIETUVOS TEISMŲ SISTEMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO IR JO ĮGYVEDNINIMO PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-24 Nr. 4R-375-(1.17.E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	3
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-24 11:10:51 GMT+02:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-24 11:11:03 GMT+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-06-21 10:35:41 GMT+03:00 - 2022-06-20 10:35:41 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2022-02-24 11:51:48)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2022-02-24 11:51:48
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-